

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
РЕПУБЛИЧКИ СЕКРЕТАРИЈАТ
ЗА ЈАВНЕ ПОЛИТИКЕ

ОД ПОДАТАКА ДО СТРАТЕШКИХ ОДЛУКА

Израда јавних политика заснованих на
чињеницама и анализама

Бојана Тошић

Београд, јануар 2025.

Република Србија

ПОДАТАК

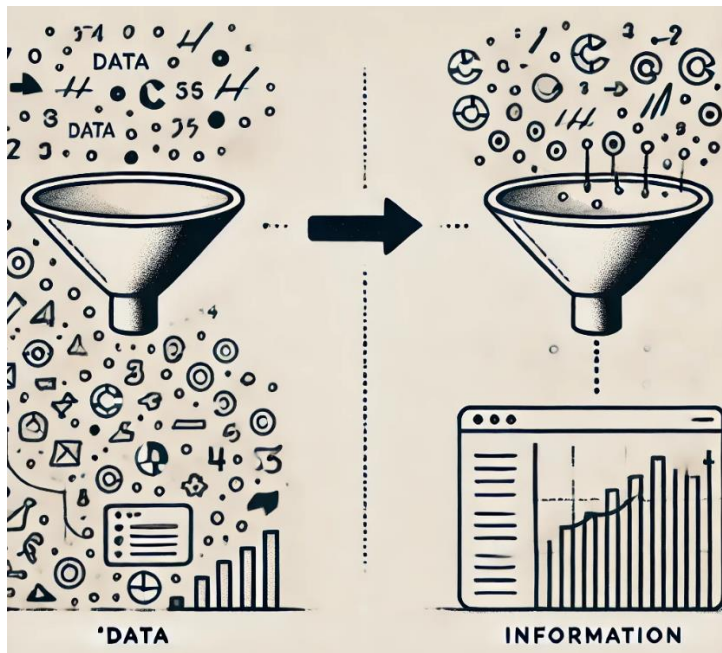
- Знак, изоловано опажање, настало током неког процеса:
  - ✓ број
  - ✓ реч
  - ✓ слика
  - ✓ звук

дечак, школа, 5

ИНФОРМАЦИЈА

- Податак који има значење
  - ✓ чињеница добијена обрадом података (лат. *Informare* = обликовати)
  - ✓ информација = податак + значење у тренутку коришћења

Дечак Лука је стигао у школу
тек на 5. час

ПОДАТАК

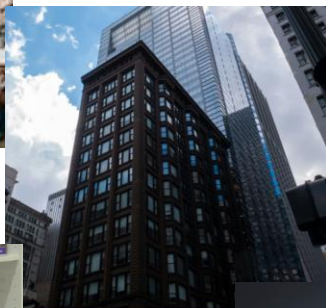
+

ЗНАЧЕЊЕ

=

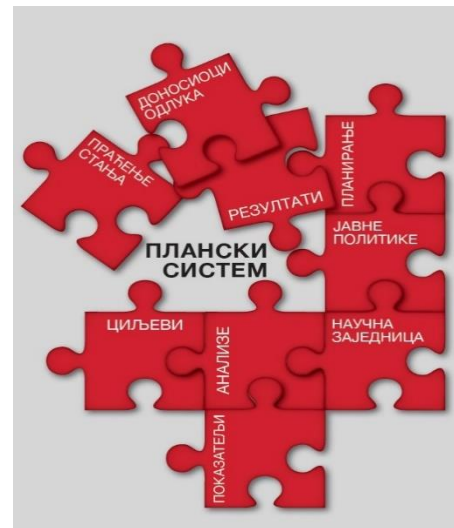
ИНФОРМАЦИЈА

КО СУ КОРИСНИЦИ ПОДАТАКА?

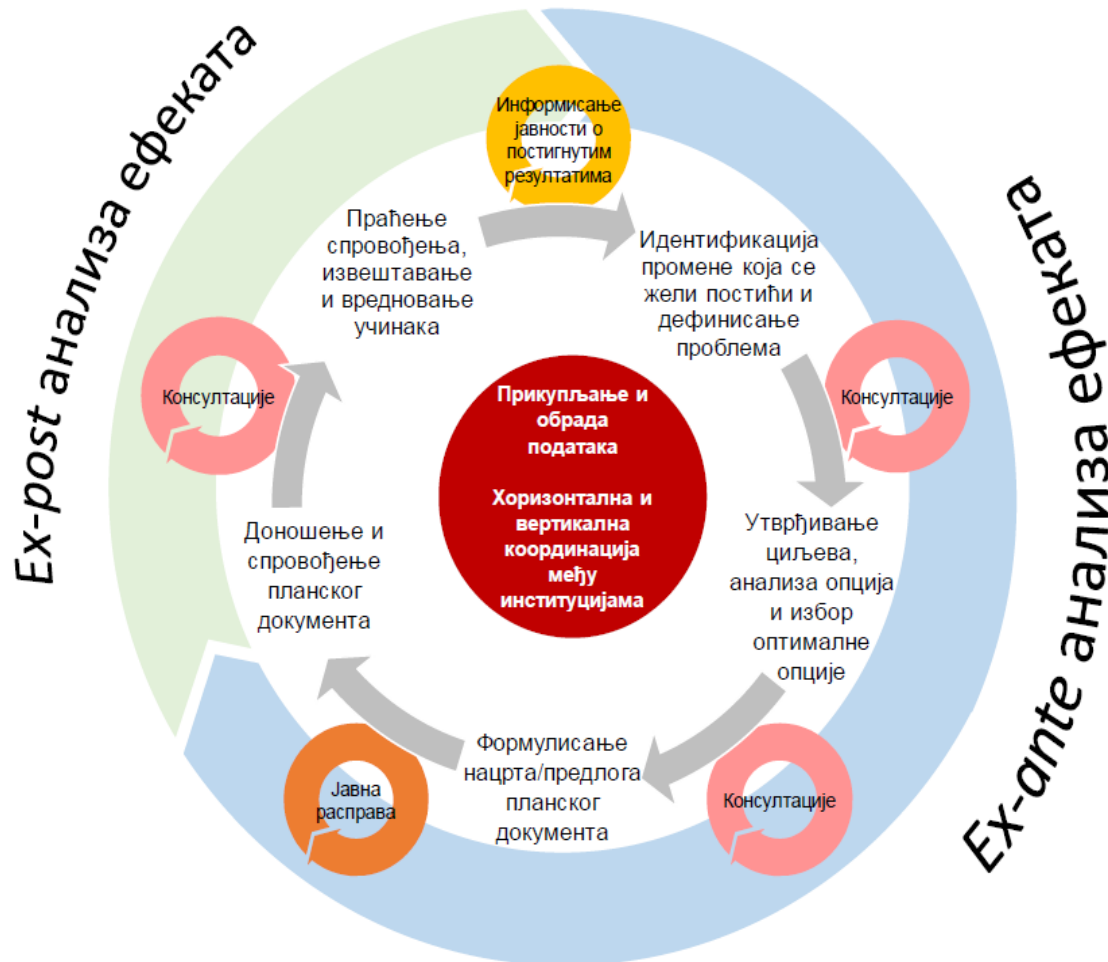
ЈАВНЕ ПОЛИТИКЕ

Правци деловања Републике Србије, аутономне покрајине или локалне самоуправе, у одређеној области, ради постизања жељених циљева на нивоу друштва

Политика (*Politics*) VS Јавна политика (*Public Policy*)

Циклус управљања јавним политикама

Тренутно стање у области управљања системом јавних политика у РС

Извор: РСЈП, евиденција ДЈП

КООРДИНАЦИЈА ОДУ У ПЛАНСКОМ СИСТЕМУ

- Међусобна сарадња
- Међусобна размена података и информација потребна за постизање резултата

ПЛАНИРАЊЕ ЗАСНОВАНО НА ПОДАЦИМА

Где је почетак?

- Када се уочава да постоји проблем?
- На основу чега се доноси закључак да проблем постоји?
- Шта је узрок проблема?
- Које су опције за решавање проблема?
- Да ли су расположиви ресурси довољни за решавање проблема?
- Да ли решавање проблема зависи и од других актера?
- Да ли је сагледан временски оквир за решавање проблема?
- Да ли постоји пример решења проблема – да ли су други исти проблем ефикасно решили/решавали?

ЗА ШТА СУ НАМ СВЕ ПОТРЕБНИ ПОДАЦИ?

ФАЗА	СВРХА ПРИКУПЉАЊА ПОДАТАКА
Утврђивање и дефинисање проблема	Подаци потврђују или негирају постојање проблема, узрока односно последица проблема
Дефинисање циљева	Подаци служе томе да се формулишу што бољи показатељи на основу којих је могуће пратити остварење зацртаних циљева
Идентификација опција	Подаци служе томе да се идентификује што више релевантних опција за решење проблема. Што се више опција разматра, већа је потреба за подацима.
Анализа ефеката опција	Подаци служе томе да омогуће избор оптималне опције за решење уочених проблема
Спровођење и праћење спровођења	Подаци омогућавају увид у то како се спроводи јавна политика и да ли се постижу зацртани циљеви

АНАЛИЗА – ОСНОВ СВИХ БУДУЋИХ КОРАКА

Зашто је важна **анализа стања** заснована на званичним **подацима** и провереним информацијама?

- **Формулисање** јавне политике
- Дефинисање **показатеља** за праћење спровођења јавне политике
- Извештавање о постигнутим **результатима** на бази показатеља
- **Вредновање** јавне политике након одређеног времена (ex post анализа)

АНАЛИЗА СТАЊА

Обухвата:

Циљ:

- Целовита и реална **слика области** анализе
- Идентификовање **проблема**
- Идентификовање **узрока**

ВАЖНОСТ УПОТРЕБЕ ПОДАТАКА ИЗ УГЛА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА

- У процесу формулисања јавних политика **кредибилни аргументи** треба да увере власт да опција/захтев/коментар друге заинтересоване стране завређује пажњу
- **Усмеравање ресурса** на документовану формулацију опција са поузданим/веродостојним подацима
- **Процена исплативости** предложене опције

РЕШЕЊЕ ПРОБЛЕМА

- Доношење одлуке о спровођењу једне или више јавних политика
- Сагледавање (**увек ограничених**) ресурса - људи, време, новац
- Израда плана за ефикасну и ефективну реализацију донете одлуке
- Континуирано прикупљање података и праћење остварених резултата
- Праћење окружења и брзо реаговање на измењене услове (препознате ризике и непредвиђене околности)

ЗАШТО ЈЕ ВАЖНО ДОБРО ДЕФИНИСАТИ ПРОБЛЕМ

Погрешно утврђен/дефинисан проблем, без обзира на квалитет анализе, доводи до лошег решења, а у најгорим случајевима и до резултата супротних жељеним.

Пример: ослобађање од пореза и доприноса за нове привредне субјекте

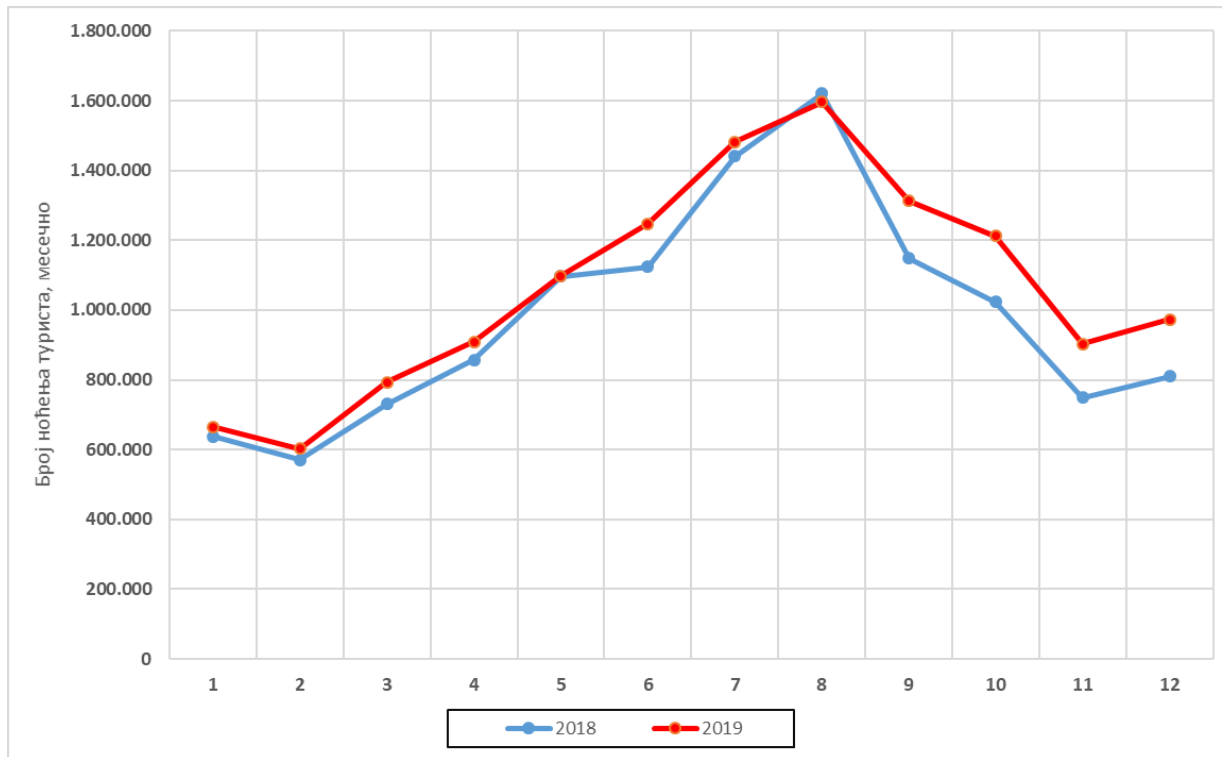
Послодавац - новоосновано правно лице, као и новоосновани предузетник, који је уписан у регистар надлежног органа, односно организације, може да оствари право на ослобођење од плаћања доприноса на терет запосленог и на терет послодавца по основу зараде оснивача, односно по основу личне зараде предузетника, као и по основу зараде запослених и то највише за девет новозапослених лица са којима је засновао радни однос.

ПРИМЕРИ

- Анализа броја запослених у јавној управи према подацима ЦРОСО (децембар 2014. године)
- Програм за унапређење позиције Републике Србије на ранг листи Светске банке о условима пословања (*Doing Business*)
- Анализа корисника олакшица за запошљавање незапослених лица са евиденције НСЗ
- Улагање у истраживање и развој, као проценат БДП
- Месечно кретање броја туриста (АПСПВ)
- Аналитички сервис ЈЛС

Месечно кретање броја ноћења туриста

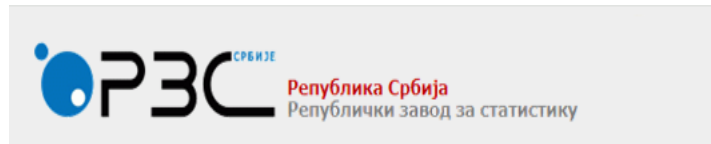
Извор: РЗС

Водите рачуна о подацима

Расположивост и поузданост података утиче на механизам за праћење спровођења.

Обратите пажњу на:

- ✓ Доступност података
- ✓ Тачност података
- ✓ Благовременост
- ✓ Поверљивост података
- ✓ Трошкови прикупљања података

Системско прикупљање и обрада података за потребе извештавања

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!

bojana.tosic@rsjp.gov.rs

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
РЕПУБЛИЧКИ СЕКРЕТАРИЈАТ
ЗА ЈАВНЕ ПОЛИТИКЕ

Република Србија